

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2024-12-11

§ 378

Svar på motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern från Jennie Claesson (L)

KSN-2024-01783

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** uppdra till kommunstyrelsen att genomföra en informationsinsats om övergångsåldern och därigenom bifalla motionen.

Sammanfattning

Jennie Claesson (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 maj 2024 att samtliga chefer och kvinnliga medarbetare i åldrarna 40–60 år i Uppsala kommun ska utbildas för att öka förståelsen för kvinnors hormonförändringar samt förbättra kvinnors hälsa och välmående.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 3 december 2024 § 333
- Tjänsteskrivelse daterad 26 november 2024.
- Bilaga, Motion från Jennie Claesson (L) om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Särskilda yttranden

Jennie Claesson (L) lämnar följande särskilda yttrande:

Liberalerna i Uppsala kommun gläds åt att vår motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern bifalls och nu kommer att bli verklighet. Det är ett viktigt steg för att bryta tabun kring klimakteriet och förbättra arbetsmiljön för de många kvinnor som utgör en stor del av kommunens medarbetare. Med denna satsning kan vi stärka hälsan och välmåendet för kvinnor i åldrarna 40–60 år, minska sjukfrånvaron och göra Uppsala kommun till en mer inkluderande och attraktiv arbetsgivare. Att frågan nu tas på allvar visar att vi kan göra skillnad och skapa positiva förändringar i människors vardag.

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser inte att kommunens tid och pengar ska användas för liknande utbildningsinsatser. I alla tider har kvinnor haft en övergångsålder som beskrivs i motionen. I alla tider har kvinnor kunnat lära av andra kvinnor om denna tids vanliga effekter. Idag kan man också på många sätt ta reda på vad som händer i kroppen i samband med att klimakteriet inträffar. Även mäns testosteron minskar i takt med att män blir äldre. Ska vi även ha chefsutbildningar och medarbetarutbildningar om det? Det här förslaget är dåligt och ansvaret för att förstå detta är ett eget ansvar. Möjligen kan det övervägas att komplettera chefsutbildningar med ett kort pass om hur övergångsålder för kvinnor och män kan påverka personers beteenden.

§ 333

Svar på motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern från Jennie Claesson (L)

KSN-2024-01783

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** uppdra till kommunstyrelsen att genomföra en informationsinsats om övergångsåldern och därigenom bifalla motionen.

Sammanfattning

Jennie Claesson (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 maj 2024 att samtliga chefer och kvinnliga medarbetare i åldrarna 40–60 år i Uppsala kommun ska utbildas för att öka förståelsen för kvinnors hormonförändringar samt förbättra kvinnors hälsa och välmående.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 november 2024.
- Bilaga, Motion från Jennie Claesson (L) om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern.

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2024-12-03

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser inte att kommunens tid och pengar ska användas för liknande utbildningsinsatser. I alla tider har kvinnor haft en övergångsålder som beskrivs i motionen. I alla tider har kvinnor kunnat lära av andra kvinnor om denna tids vanliga effekter. Idag kan man också på många sätt ta reda på vad som händer i kroppen i samband med att klimakteriet inträffar.

Även mäns testosteron minskar i takt med att män blir äldre. Ska vi även ha chefsutbildningar och medarbetarutbildningar om det? Det här förslaget är dåligt och ansvaret för att förstå detta är ett eget ansvar. Möjligen kan det övervägas att komplettera chefsutbildningar med ett kort pass om hur övergångsålder för kvinnor och män kan påverka berörda personers beteenden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-11-26

Diarienummer:
KSN-2024-01783

Handläggare:
Anna Bittner

Svar på motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern från Jennie Claesson (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** uppdra till kommunstyrelsen att genomföra en informationsinsats om övergångsåldern och därigenom bifalla motionen.

Ärendet

Jennie Claesson (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 maj 2024 att samtliga chefer och kvinnliga medarbetare i åldrarna 40–60 år i Uppsala kommun ska utbildas för att öka förståelsen för kvinnors hormonförändringar samt förbättra kvinnors hälsa och välmående.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Kunskap om klimakteriet och hur det kan påverka individen bedöms generellt som låg och är en fråga som tidigare lyfts av flera arbetstagarorganisationer. När det gäller fysiska eller psykiska tillstånd som inte relaterar till arbetsplats eller arbetsuppgifter har Uppsala kommun som arbetsgivare ingen skyldighet att erbjuda utbildning till sina medarbetare. Om arbetsgivaren däremot får kännedom om att en medarbetare mår dåligt bör arbetsgivaren prata med medarbetaren om hur hen mår, hur det fungerar på arbetet och vilket stöd hen behöver. Detta regleras i Uppsala kommuns process för arbetsanpassning och rehabilitering. Kommunens företagshälsovård är väl insatta i hur

kvinnors hormonförändringar i övergångsåldern kan påverka olika individers mående och bistår med hänvisning till övriga vårdinstanser.

Flera kommuner i Sverige har gjort vissa satsningar för att öka kunskapen om klimakteriet bland sina medarbetare. Detta utifrån hypotesen att information och ökad kunskap om klimakteriet kan bidra till ökat välmående och minskad sjukfrånvaro, något som i förlängningen även gynnar arbetsgivaren. Det finns i dagsläget inte något underlag som styrker att dessa satsningar givit någon effekt.

Trots detta bedömer kommunledningskontoret att vissa kunskapshöjande insatser inom området skulle kunna bidra positivt till verksamheten. Detta utifrån att en stor andel av Uppsala kommuns medarbetare är kvinnor i åldrarna 40–60 år samtidigt som kommunen har utmaningar med sin kompetensförsörjning inom vissa områden. Det är viktigt att samtliga medarbetare är arbetsföra i så stor utsträckning som möjligt.

Kommunledningskontoret bedömer det därför som rimligt att information om klimakteriet ska finnas på kommunens intranät samt att möjliggöra för samtliga medarbetare och chefer att ta del av utbildningsmaterial om klimakteriet.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna utgörs av den arbetstid som medarbetare och chefer använder för att ta till sig tillgänglig kunskap, uppskattningsvis 15–60 minuter. Detta hanteras inom befintlig ekonomisk ram för respektive nämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 november 2024.
- Bilaga, Motion från Jennie Claesson (L) om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern.

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern

Uppsala kommun borde ta efter Partilles initiativ om att förbättra klimakterievården för sina medarbetare. Sveriges klimakterievård är varken jämlik, tillgänglig eller tillräcklig vilket resulterar i att många kvinnor begränsas av symptom som svettningar, hjärntrötthet, sömnsvårigheter, humörsvängningar, värk och depression. Dessa symptom kan lindras eller elimineras genom rätt vård och bättre kunskap. Tyvärr varierar tillgången till vård och behandling beroende på geografiska och socioekonomiska faktorer, vilket leder till onödigt lidande och försämrad livskvalitet.

Partille kommun har tagit banbrytande steg genom att erbjuda en klimakterieutbildning till sina kvinnliga medarbetare i åldrarna 40–60 år samt till alla chefer. Under utbildningen deltar en fysioterapeut med inriktning kvinnohälsa, en distriktssjuksköterska med specialistkompetens inom klimakteriet och två chefer inom kommunen som delar med sig av egna erfarenheter. Detta hjälper till att spräcka tabun kring klimakteriet och ökar medvetenheten om dess symptom, något som kan minska risken för felaktig diagnos och behandling. Partille kommun erbjuder även personlig rådgivning i samband med utbildningen med möjlighet till vidare vårdkontakter, allt på betald arbetstid.

För Uppsala kommun där nästan 71 procent av medarbetarna är kvinnor skulle en liknande satsning inte bara förbättra kvinnors hälsa och välmående utan även minska sjukskrivningar och öka produktiviteten. Genom att erbjuda utbildning och stöd kan kommunen vara en mer attraktiv arbetsplats och visa omsorg om medarbetarnas hälsa. Ur ett ekonomiskt perspektiv gynnar detta i sin tur såväl samhället och arbetsgivare som den enskilda medarbetaren.

Genom att följa Partilles exempel kan Uppsala kommun aktivt arbeta för att bryta tabun kring klimakteriet, förbättra arbetsmiljön och bidra till en jämlikare och mer tillgänglig vård för de kvinnliga medarbetarna i Uppsala kommun.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

att utbilda samtliga chefer och kvinnliga medarbetare i åldrarna 40-60 år i Uppsala kommun för att öka förståelsen för kvinnors hormonförändringar och förbättra kvinnors hälsa och välmående.

Jennie Claesson, kommunalråd

